

Att tala om palliativ vård 2024

Anette Alvariza

Professor i Palliativ vård och Specialistsjuksköterska i cancervård

Marie Cederschiöld högskola, Stockholms Sjukhem, Palliativt kunskapscentrum

Linda Björkhem Bergman

Docent, Överläkare i Palliativ Vård

Karolinska Institutet, Stockholms sjukhem, Palliativt kunskapscentrum

Palliativ vård ur ett breddat perspektiv – möjligheter och utmaningar

- Nya definitioner - Hjälper eller stjälper de?
- Nya begrepp – hur påverkar det vården?

*Samtal vid
allvarlig sjukdom*

Allmän
Palliativ vård

Palliativa
vårdbehov

Specialiserad
Palliativ vård

*Lidande vid
livshotande sjukdom*

Att möta personer med palliativa vårdbehov

Symtomlindring, teamsamverkan, kommunikation, närståendestöd

Samtal vid
allvarlig sjukdom

År

månader

Brytpunktsamtal

veckor

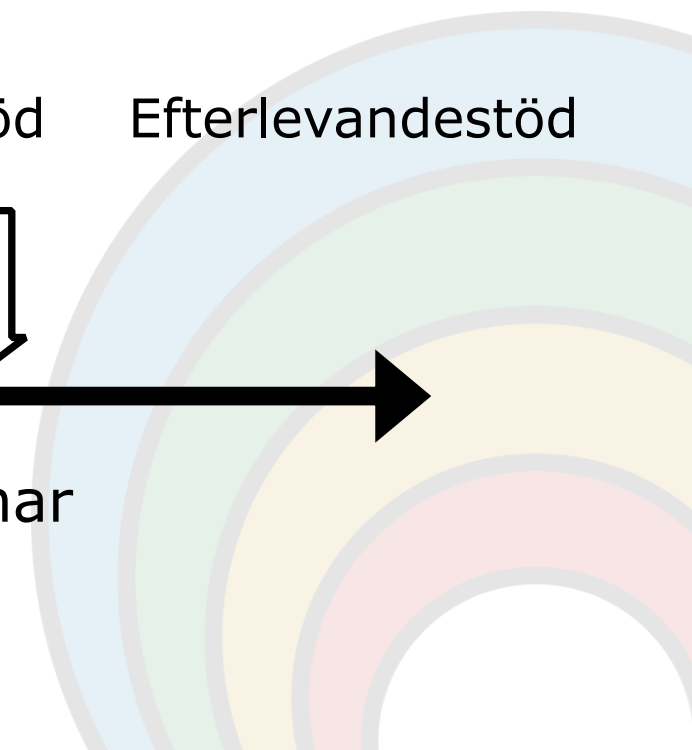
dagar

Död

timmar

Efterlevandestöd

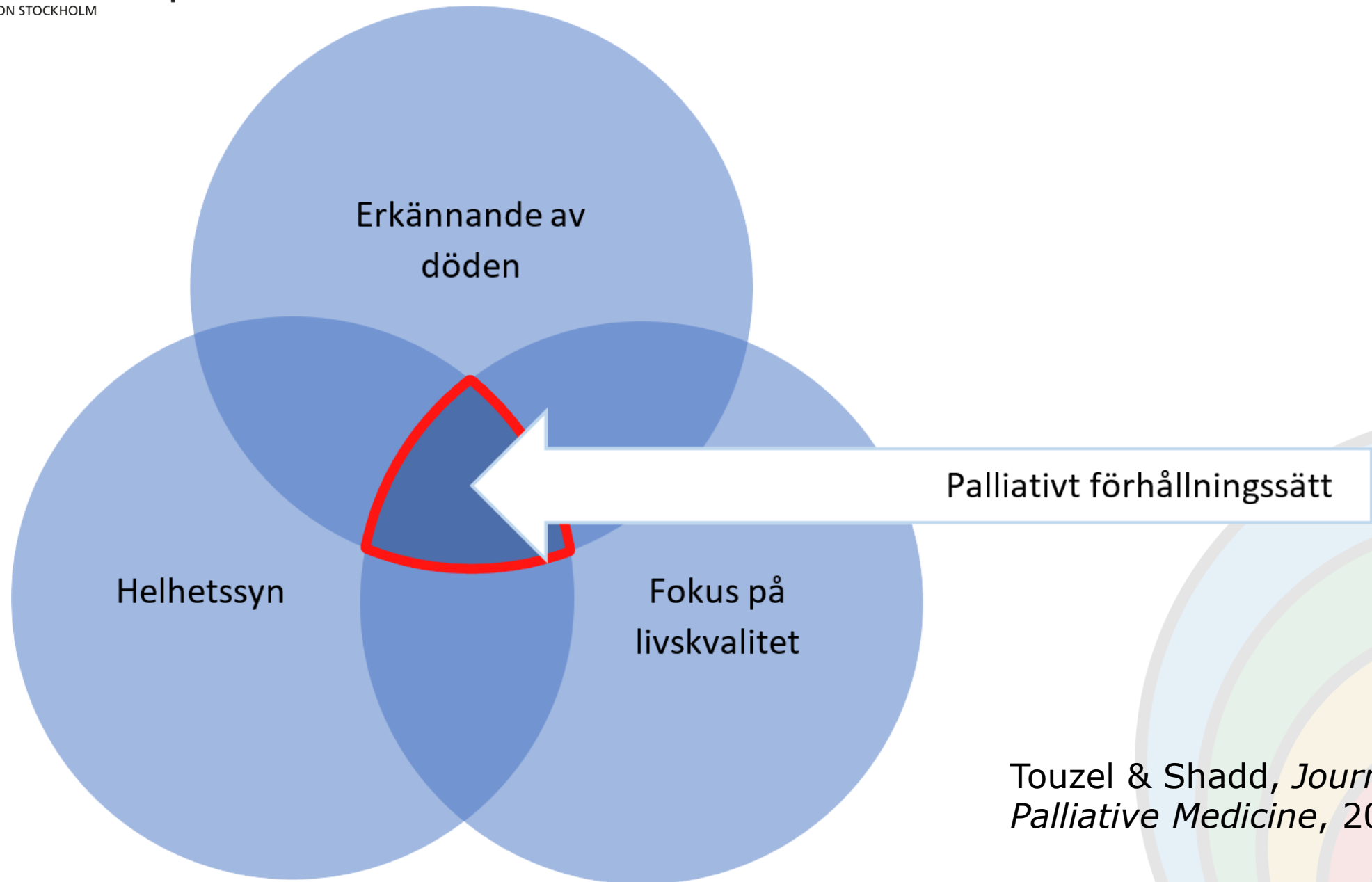
Palliativ vård idag enligt WHO

Palliativ vård är en integrerad viktig del av all hälso- och sjukvård och det är ett globalt etiskt ansvar att lindra fysiskt, psykiskt, socialt och eller existentiellt lidande oavsett orsak.

Ett stort antal sjukdomar och andra tillstånd där palliativ vård kan behövas lyfts fram.

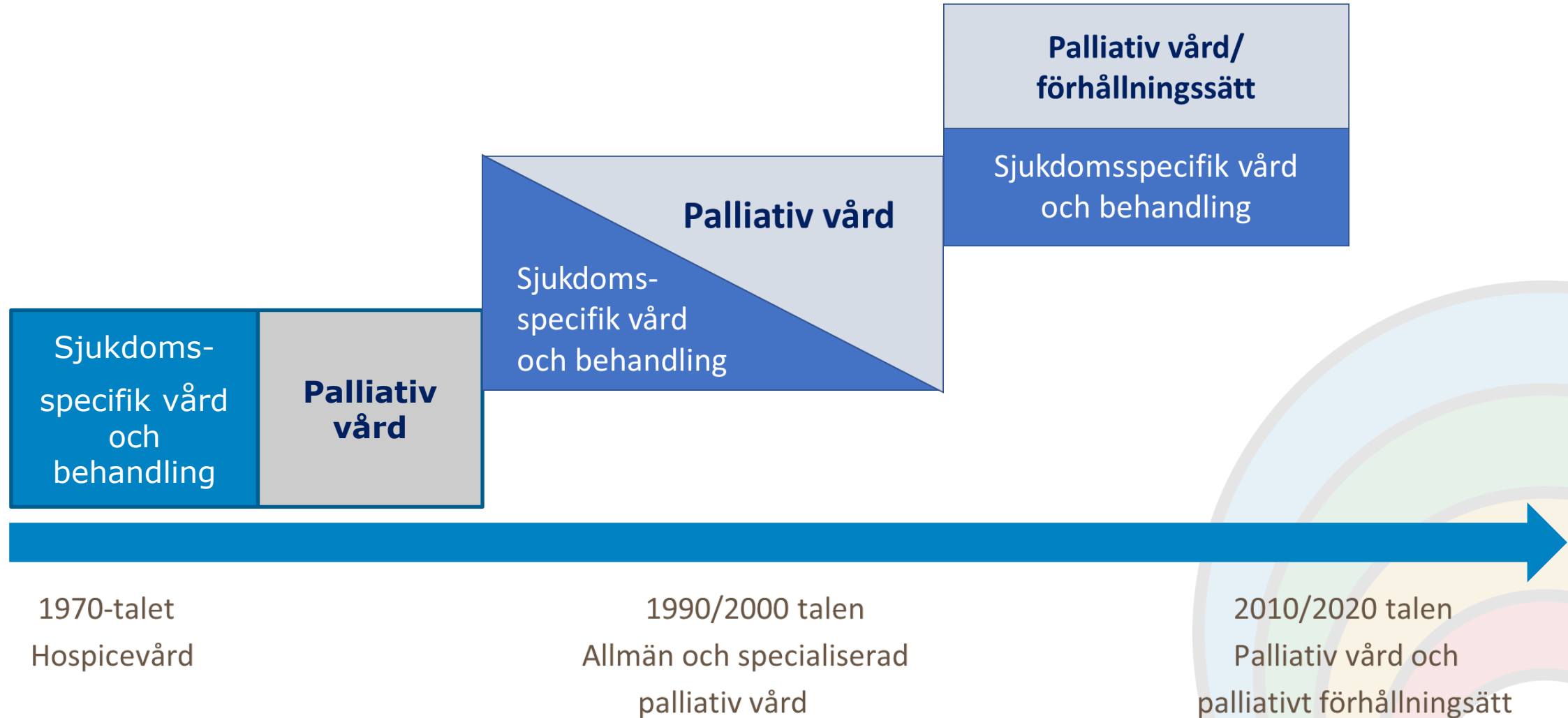
[Palliative care \(who.int\)](https://www.who.int/palliative)

Touzel & Shadd, *Journal of Palliative Medicine*, 2018.

Förändrat synsätt på palliativ vård

Allmän och Specialiserad Palliativ Vård

Allmän Palliativ Vård

- Palliativ vård vid okomplicerat förlopp
- Ska kunna ges på alla vårdenheter: kommunal vård, primärvård, akutsjukvård
- Multiprofessionellt vårdteam

Specialiserad Palliativ Vård

- Vid komplexa och svårbehandlade symptom
- Specialiserad palliativ enhet (SPSV/ASIH)
- Multiprofessionellt vårdteam med specialistkompetens inom palliativ vård

Autonomi

Livskvalité

**Närstående-
stöd**

Kommunikation

Värdighet

**Person-
centrerad
vård**

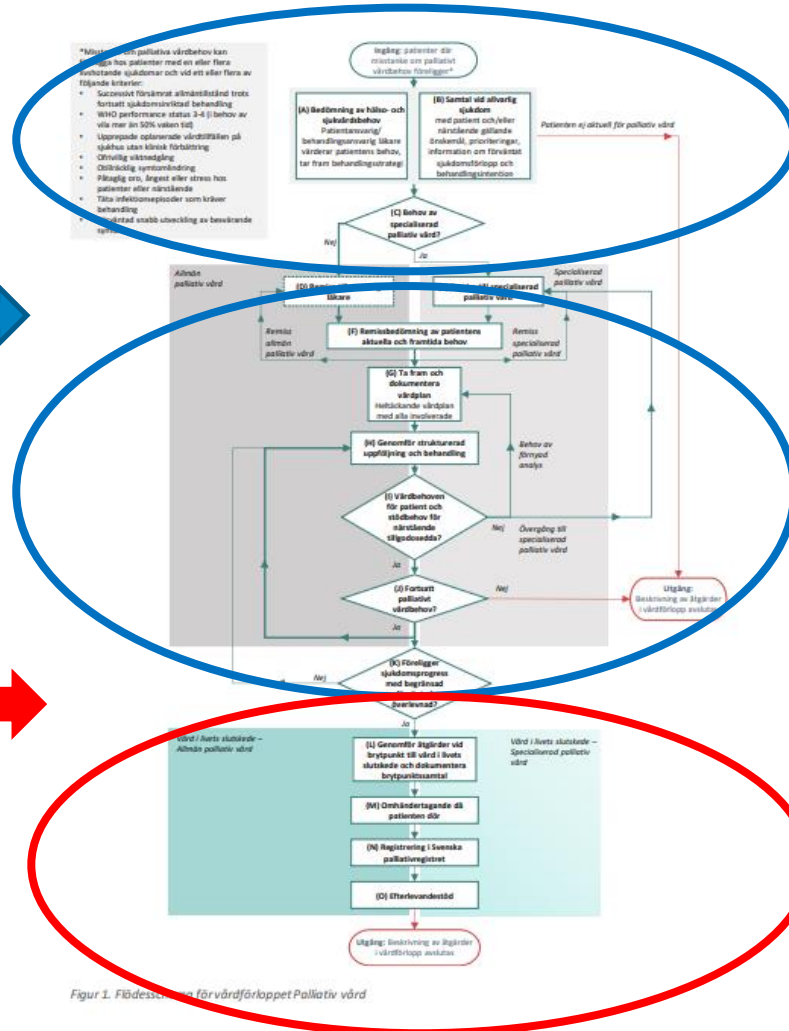
**Symptom
hantering**

Sorg

Identifiera palliativa
vårdbehov tidigt.

Samtal vid
allvarlig sjukdom

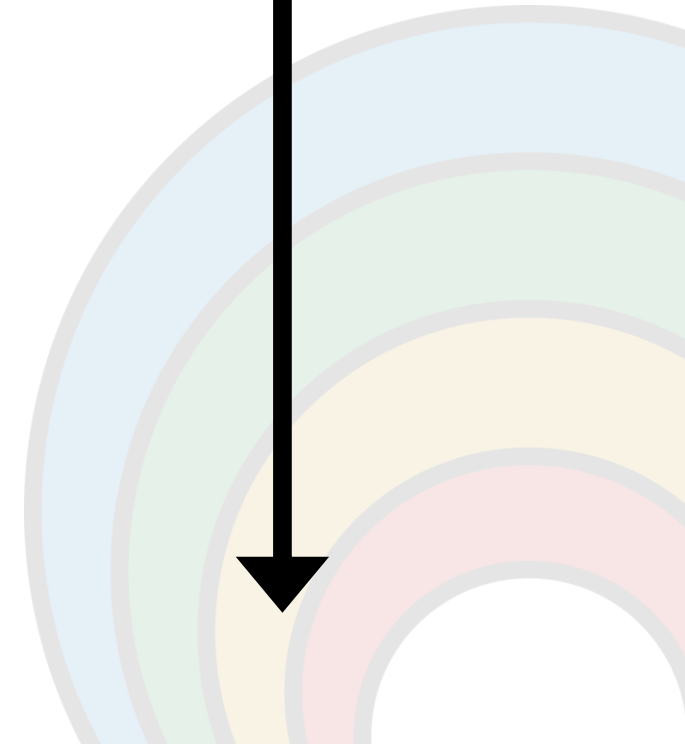
Brytpunktsamtal

Figur 1. Flödesdiagram för vårdförloppet Palliativ vård

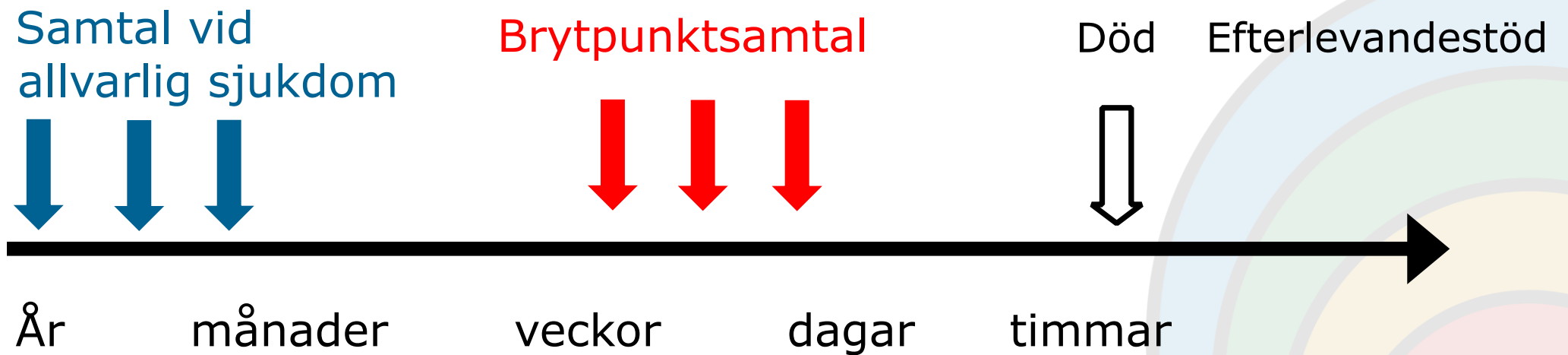
Allmän
palliativ vård

Specialiserad
palliativ vård

Att möta personer med palliativa vårdbehov

Symtomlindring, teamsamverkan, kommunikation, närståendestöd

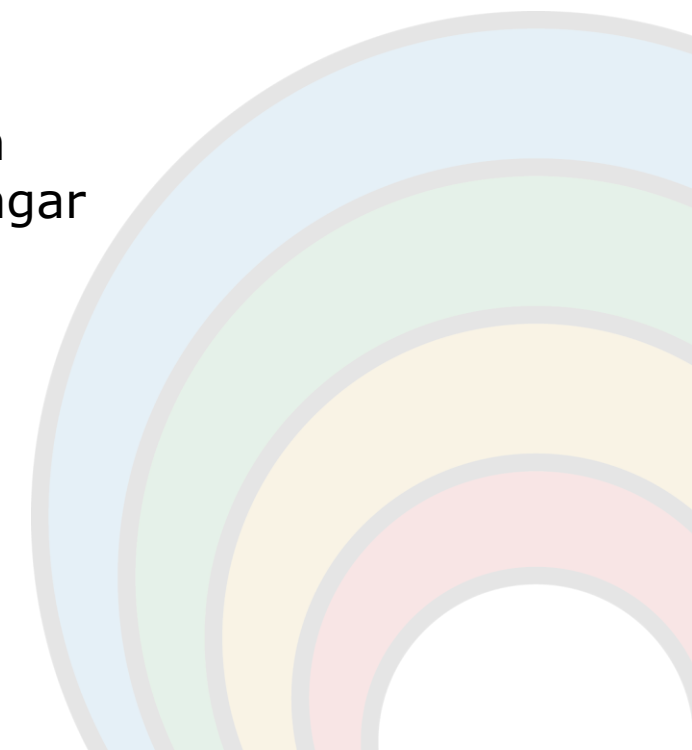
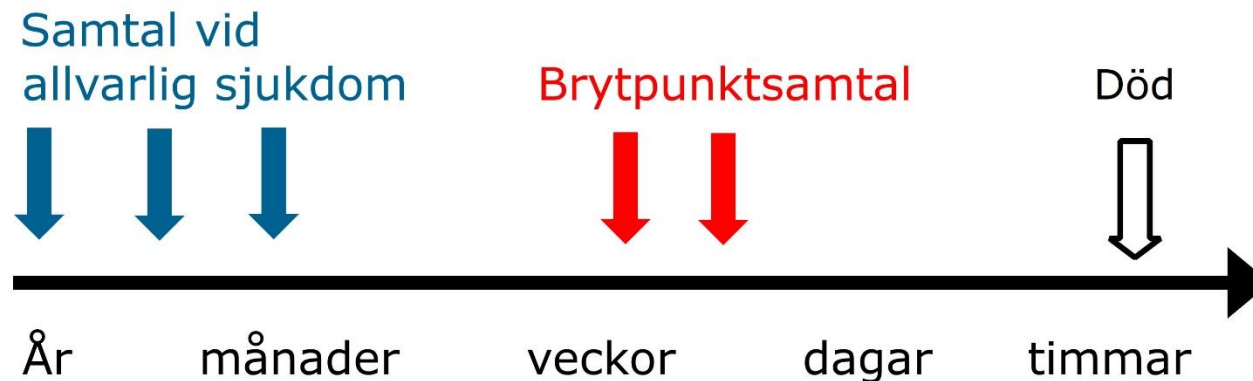
Samtal vid allvarlig sjukdom & Brytpunktsamtal

Samtal vid allvarlig sjukdom

- Sker tidigare i förloppet
- Kan hållas av flera olika professioner
- Behöver inte omfatta behandlingsbegränsningar

Brytpunktsamtal

- Sker vid övergång till "vård i livets slut"
- Hålls av läkare
- Innebär ofta beslut om behandlingsbegränsningar

ATT LEVA när livet är hotat

Nya vägval.....

